Water als kans: vier thema's voor een fijne leefomgeving

Waterschap Rivierenland

Geachte fractievoorzitter,

De komende jaren staat uw gemeente voor belangrijke keuzes. Over leefomgeving, woningbouw, energie, mobiliteit en gezondheid. Keuzes die direct invloed hebben op de kwaliteit van leven van huidige én toekomstige inwoners. In die afwegingen verdient ook water nadrukkelijk aandacht.

Ook in ons waterrijke rivierengebied merken we de gevolgen van een veranderend klimaat. Weersextremen, droogte, vervuiling en de noodzaak tot dijkversterking vragen om doordachte keuzes. Water raakt aan veiligheid, gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit. En vraagt om samenwerking tussen overheden, inwoners en bedrijven.

Wij willen u daarom uitnodigen om water een stevige plek te geven in uw programma en politieke agenda. In de bijgevoegde notitie vindt u vier thema's die daarbij kunnen helpen. Voor elk thema doen we voorstellen waarmee u als fractie het verschil kunt maken. U leest de voorstellen hieronder.

Wij stellen het op prijs als u onze voorstellen onder de aandacht brengt bij de leden van de programmacommissie.

Heeft u behoefte aan een toelichting of een verdiepend gesprek over de wateropgaven in uw gemeente? We komen graag bij u langs – zowel ambtelijk als bestuurlijk. Neem gerust contact met ons op via directie.bestuurssecretariaat@wsrl.nl om een afspraak te maken.

Veel succes met uw verkiezingscampagne. We kijken uit naar een prettige en succesvolle samenwerking.

Hoogachtend,

Namens het college van dijkgraaf en heemraden,

Tanja Cuppen
Dijkgraaf, Waterschap Rivierenland

Voorbereiden op weersextremen: bouw klimaatbestendig

De druk op ruimte in het rivierengebied is groot. Er is een grote opgave voor woningbouw, snel en betaalbaar. Tegelijkertijd zien we dat piekbuien steeds vaker voorkomen. Wateroverlast is niet altijd te voorkomen, maar we kunnen ons er wel op voorbereiden. Het is belangrijk om de ambitie voor woningbouw niet te laten botsen met de realiteit van een veranderend klimaat. Want bouwen op plekken waar water zich van nature verzamelt, of zonder oog voor hittestress en droogte, is op termijn niet houdbaar.

Het is van belang dat woningbouw en klimaatadaptatie hand in hand gaan. Bouwprojecten kunnen bijdragen aan een veerkrachtige leefomgeving als ze vanaf het begin ontworpen worden met oog voor water, bodem en temperatuur. Dat vraagt om keuzes die passen bij de natuurlijke kenmerken van een gebied. Door het water- en bodemsysteem randvoorwaardelijk te laten zijn bij keuzes met ruimtelijke impact, houden we het rivierengebied ook in de toekomst een fijne plek om te wonen en te werken.

Stuur op toekomstgerichte locatiekeuze en op plannen die ruimte laten voor wateropvang, natuurlijke afwatering en verkoeling. Zorg dat regenwater niet in het riool verdwijnt, maar opgevangen wordt in tuinen, straten en wijken. Leg waterbergingen en wadi's aan en zorg voor voldoende groen in de openbare ruimte. En help inwoners om zelf een steentje bij te dragen. Bijvoorbeeld door een groene tuin te stimuleren en het gebruik van regentonnen aan te moedigen. Het waterschap denkt graag in een vroeg stadium mee, zodat we samen problemen kunnen voorkomen.

Beschermen tegen overstromingen

Onze dijken zijn al eeuwenlang de ruggengraat van het Nederlandse landschap. Ze beschermen miljoenen mensen tegen het water, maar vragen ook voortdurend onderhoud en versterking. In het rivierengebied ligt een enorme opgave: honderden kilometers dijk moeten de komende jaren worden aangepast aan stijgende rivierstanden en extremere weersomstandigheden. Jaarlijks investeren wij hierin ongeveer €160 miljoen per jaar.

Deze investeringen zijn noodzakelijk, maar raken ook direct de leefomgeving van inwoners. Dijkversterking betekent ingrijpen in het landschap, maar biedt tegelijk mogelijkheden om het mooier, groener en toegankelijker te maken. Denk aan het aanleggen van recreatieve routes, het versterken van natuurverbindingen en het creëren van ruimte voor biodiversiteit. Voor gemeenten liggen hier kansen om lokale ambities te verwezenlijken op het gebied van recreatie, natuur of ruimtelijke kwaliteit. Het is dan ook waardevol om in een vroeg stadium met het waterschap in gesprek te gaan. Samen kunnen we meer bereiken.

Omgaan met watertekort

Ook in het rivierengebied, waar water ogenschijnlijk overvloedig is, krijgen we steeds vaker te maken met tekorten. Bewust gebruik van water is van belang. Door alle gebruikers. Inwoners, agrariërs, bedrijven en industrie.

Gemeenten kunnen hierin het verschil maken. Door waterbesparing en hergebruik te stimuleren, regenwater lokaal op te vangen en verspilling tegen te gaan. Maar ook door in een vroeg stadium het gesprek aan te gaan met grote watergebruikers, zeker bij nieuwe vestigingen. Hoeveel water is nodig, en is dat houdbaar op lange termijn? Zo voorkomen we dat we in de toekomst moeilijke keuzes moeten maken over wie toegang krijgt tot zoet water.

Schoon water voor iedereen

De kwaliteit van ons oppervlaktewater staat onder druk. Dat komt o.a. door intensiever gebruik en klimaat-extremen. Het verbeteren van de waterkwaliteit is een gezamenlijke opgave. Meer afvalwater, strengere eisen en nieuwe zuiveringsinstallaties vragen om forse investeringen van het waterschap. Maar wat er niet in gaat, hoeft er ook niet uit.

Een effectieve aanpak begint bij de bron. De riolering speelt hierin een cruciale rol. Door het terugdringen van chemische stoffen, medicijnresten, microplastics en andere schadelijke stoffen verbeteren we de waterkwaliteit aanzienlijk. Toezicht en vergunningverlening aan bedrijven die lozen op het riool zijn daarbij belangrijk. Ook gemeenten kunnen bijdragen door overstorten op het oppervlaktewater te beperken. Door ruimte te bieden aan natuurlijke oevers, buffers en groenblauwe structuren, verbeteren we niet alleen de waterkwaliteit, maar ook de leefbaarheid. Waterspeelplaatsen, recreatie aan en in het water, en wonen aan water vragen om schoon en veilig water. Dat is direct gekoppeld aan gezondheid en welzijn van inwoners. Schoon water is immers iets waar we allemaal van willen kunnen genieten.

Waterschap Rivierenland

Waterschap Rivierenland
Postbus 599
4000 AN Tiel